

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Cap. 8. in
princip.

conceptione assumpta, & in assumptione concepta. Unde Aug. in lib. de fide ad Petrum, Firmissime tene, & nullatenus dubites, non carnem Christi sine diuinitate conceptam in utero virginis priusquam susciperetur à verbo: sed ipsum verbū Deū suæ carnis acceptione conceptum, ipsamq; carnē verbi incarnatione conceptam. Idē in lib. de Trin.

Ex princip.

c. 13. de Trin.

l. 1. & glossa

or. ad illud

ca. 1. ad R8.

Qui factus.

Non esset Dei hominumq; mediator, nisi esset idē Deus, idē homo in utroq; vnus & verus: quam seruile formam à solo filio susceptam, tota Trinitas [cuius vna est voluntas & operatio] fecit. Nō autē in utero virginis prius caro suscepta est, & postmodū diuinitas venit in carnem: sed mox vt verbum venit in uterum, seruata veritate propriæ naturæ factū est caro & perfect⁹ homo, i. in veritate carnis & animæ natus est. De hoc etiā Greg. in moral. ait, Angelo nunciante & spiritu adueniente, mox verbum in utero, mox intra uterum verbum caro.

Greg. c. 31. li.

28. ad illud

Iob. 28. Non

adaquabi-

tur etopa-

rium.

DE CARNE QVAM VERBUM ASSVM-
psit, qualis ante fuerit: & qualis assum-
pta sit.

D I S T I N C T. III.

A

De Christi
conceptione.

QVÆRITVR etiam de carne verbi, an priusquā conciperetur obligata fuerit peccato, an & talis assumpta fuerit à verbo? Sane dici potest, & credi oportet, iuxta sanctorum attestaciones, conuenientiam ipsam prius peccato fuisse obnoxiam sicut reliqua virginis caro: sed spiritus sancti operatione ita mundatam, vt ab omni peccati contagione immunis vniretur verbo, pena tantum nō necessitate, sed voluntate assumptis remanente. Mariam quoq; totam spiritus sanctus in eam præueniens, à peccato prorsus purgauit, & à fomite peccati etiam liberauit, vel fomitem ipsum penit⁹ euacuando (vt quibusdam placet) vel sic debilitando & extenuando, vt ei postmodum peccandi

occasio nullatenus extiterit. Potentiam quoque generandi absq; viri semine virgini p̄parauit. Ita enim verba euangelii docent, vbi angelus virginē alloquens ait, Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi. Et, Quod nasce- tur ex te sanctum, vocabitur filius Dei. Cui sacra virgo respondit, Ecce ancilla domini: fiat mihi secundum verbum tuum. Quod exponens Ioannes ait, Post consensum autē sanctæ virginis Sp. S. superuenit in eam secundum verbum domini q; dixit angelus purgans ipsam, & potentiam deitatis verbi receptiuam p̄parans simul autem & generatiuam. Et tunc obumbravit ipsam Dei altissimi per se sapientia & virtus existens, i. filius Dei patri homouios, i. cōsubstantialis, sicut diuinum semē. Et copulauit sibi ipsi ex sanctissimis & purissimis ipsius virginis sanguinib⁹ nostræ antique conuer- sionis carnem animatam anima rationali & intel- lectiua: non feminās, sed per spiritum sanctū creās: quare simul caro, simul Dei caro, simul caro ani- mata rationali & intellectu, simul Dei verbi caro animata rationali & intellectiua. Ex his perspicuū sit, quod ante diximus. carnem scilicet, verbi si- mul conceptam & assumptam: eandemq; immo to- tam virginem spiritu sancto p̄ueniente ab om- ni labe peccati castificatam. Cui collata est poten- tia nouo more generandi: vt sine coitu viri siue li- bidine concipientis in vtero virginis celebraretur conceptus Dei & hominis. Illa enim caro, quam Deus de virgine sibi venire dignatus est, sine vitio concepta, sine peccato nata est. Hanc tamen car- nem non cœlestis, non aereæ, nō alterius cuiusque putes esse naturæ: Sed eius, cuius est omnium ho- minum caro.

Auctoritate firmat ex tunc fuisse virginem im- munem à peccato.

Quod autē sacra virgo ex tunc ab omni peccato immu-

Luc. 1. d

Ibid. d

Ioan. Dasso.

lib. de or.

1. hōd fide,

3. c. 2.

Aug. lib. de

fide ad Pet.

t. 2. in me-

dio cap. 11.

Ibidem pau?

lō superius.

B

immu-

Ad principiu immunis extiterit, Augustinus euidenter ostēdit
e 30. in to. 7. in libr. de natura & gratia: inquit, Excepta san-
 cta virgine Maria, de qua propter honorē domini,
 nullam prorsus eum de peccatis agitur, haberi vo-
 lo quæstionē. Indē n. scimus, quod ei plus sit gratiæ
 collatum ad vincendū ex omni parte peccatū, q̄
 cōcipere ac parere meruit, quem constat nullum
 habuisse peccatū: Hac ergo virgine excepta, si om-
 nes sancti & sanctæ cōgregari possent, & quære-
 tur ab eis an peccatū haberent? quid responderet-
 tur, nisi quod Ioannes ait, Si dixerimus, quia pec-
 catum nō habemus, nos ipsos seducimus? Illa autē
 virgo singulari gratia præuentā est atque repleta,
 vt ipsum haberet ventris sui fructum, quem ex ini-
 tio habuit vniuersitas dominum: vt illud q̄ nasce-
 batur ex propagine primi hominis, tantummodo
 generis, non criminis originem duceret.

Ioan. 1.

*Quare non fuit Christus decimatus in Abraham, sicut Le-
 ui, cum caro quam acceperat in eo, fuit peccato
 obnoxia.* C

Cum autē illa caro, cuius excellentiā singularis
 verbis explicari non valet, antequam esset verbo
 vnita, obnoxia fuerit peccato in Maria & in aliis à
 quib⁹ propagatione traducta est: nō immerito vi-
 deri pōt in Abraham peccato subiaccuisse, cui⁹ v-
 niuersa caro peccatis subiacebat. Vnde quæri so-
 let, quare Leui decima dicatur in Abraham & non
 Christus, cū in lumbis Abrahæ vterq̄ fuerit secun-
 dū materialē rationem, quando Abrahā decima-
 t⁹ est, & decimas dedit Melchisedech, tunc n. Apo-
 stolus, Leui decimatum dicit in Abraham, tanquā
 in materiali causa: Quia ea decimatōe sicut Abra-
 hā minor Melchisedech ostēditur, cui personaliter
 decimas soluit, ita & Leuiticus ordo, qui in Abra-
 hā secundū rationē seminalē erat, & ex eo per cō-
 cupiscentiā carnis descendit. Christus autē nō est
 decimatus, quia licet ibi fuerit secundum carnē,
 non

Gen. 14. d.

ad Heb. 7. b

non tamen inde descendit secundum legem communem, sc. per carnalem libidinem, sicut etiam in Adam omnes peccauerunt, sed non Christus. *Ad Rom. 5. c. l. 10. c. 19. in fine, rom. 2.*
 Unde August. super Genes. Sicut in Adam peccante, qui in lumbis eius erant peccauerunt: sic Abraham dante decimas, qui in lumbis eius erant, decimati sunt. Sed hoc sequitur in Christo, licet in lumbis Adæ & Abraham fuerit: quia non secundum concupiscentiam carnis inde descendit. Cum ergo Leui & Christus secundum carnem essent in lumbis Abraham, quando decimatus est, ideo pariter decimati non sunt, quia secundum aliquem modum non erat ibi Christus, quo erat ibi Leui. Secundum rationem quippe illam seminalem ibi fuit Leui, qua ratione per concubitum venturus erat in matrem: secundum quam rationem non erat ibi Christi caro, quamuis secundum ipsam ibi fuerit Mariæ caro. Ille ergo decimatus est in Abraham, qui sic fuit in lumbis Abraham, sicut ille fuit in lumbis patris sui: id est, qui sic est natus de patre Abraham, sicut ille de patre suo natus est, sc. per legem carnis, & inuisibilem concupiscentiam.

Ibid. c. 20. ad princip. Ibid paulo inferius.

Qua ratione caro Christi dicta est in scriptura non fuisse peccatrix, sed similis: quo aperitur quare obligata peccato non fuit in Christo.

D

Quocirca primitiam nostræ massæ rectè assumpsisse dicitur Christus: quia non carnem peccati, sed similitudinem carnis peccati accepit. Misit enim Deus filium suum (ut ait Apostolus) in similitudinem carnis peccati. Assumpsit. n. verbum *Ad Rom. 8. a.*
 carnem peccatrici similē in pœna, & non in culpa, & ideo non peccatricem. Cætera vero hominum omnis caro peccati est. Sola illius nō est caro peccati: quia non eum mater concupiscentia, sed gratia cōcepit: habet tamē similitudinē carnis peccati per passibilitatē & mortalitatē, quæ esurit, sitit, & huiusmodi. Licet ergo eadē caro sit eius quæ & nostra,

LI

nostra,

*Matth. 4. a.
Ion. 19. f.*

stra, non tamen ita facta est in utero sicut nostra. Est enim sanctificata in utero, & nata sine peccato, & nec ipse in illa unquam peccauit. In poena ergo similis est nostræ, non in qualitate peccati: quia pollutionem quæ ex concupiscentiæ motu concepta est, omnino non habuit, nec ex carnali delectatione nata est. Venit ergo ad corpus immaculatum, quod præter libidinis concupiscentiam fuit conceptum: nec illud in se habuit vitium, & in aliis est causa peccati, nec in eo peccauit. Ideo quæ vere dicitur *verbi caro non fuisse in Christo obligata peccato.* *Quidam videntur aduersari illi sententiæ, qua dictum est, carnem Christi non prius conceptam quam assumptam.*

*In 10. 9. ex
tract. 10. ad
finem.
Iean. 1. d*

Illi autem sententiæ qua supra diximus, carnem verbi non ante fuisse conceptam quam assumptam, videtur obuiare quod Augustinus ait super Ioannem ubi legitur, *Soluite templum hoc, & in tribus diebus excitabo illud.* Dixerunt ergo Iudæi, *Quadraginta & sex annis edificatum est hoc templum, & tu tribus diebus excitabis illud?* Hic, inquit, numerus perfectioni dominici corporis conuenit: quia ut dicunt phisici, tot diebus forma humani corporis perficitur. Horum occasione verborum quidam dicere præsumperunt, dominici corporis formam tot diebus ad modum aliorum corporum perfectam, & membrorum lineamentis distinctam, & mox verbum dicitur sibi vuisse carnem & animam, & hoc modo dicunt illum numerum perfectioni corporis conuenire. Sed alia ratio illius dicti exitus, ex qua sana oritur intelligentia verbi. Non enim ideo illud dixit Augustinus: quia mox ut caro illa opere spiritus sancti sanctificata & à reliqua separata fuit, verbo Dei cum anima uniretur, ut perfectus & verus Deus esset, perfectus & verus homo: sed quia membrorum illius dominici corporis distinctio in ipso momento conceptionis & unionis Dei & hominis a deo tenuis erat & par-

rat & p
b^o a. i
tabilis
Dama
cessit:
cunfor
tur: &
sa car
omnib
sancti
nation
QVA
buati

Cum
bus
lii & sp
videtur
pus se
prus &
tio inca
quod e
quia sp
& filii
ctum e
uit for
tio sp. S
sed pot
fit sepè
mouen
determ
turam
solam p
(neq; en

rat & parua, vt humanovisui vix posset subiici: die
 b^o a. illis quos Aug. memorat perfecta est, & no-
 tabilis facta. Incarnatū est ergo verbū vt ait Ioan. *Ioan. Dam.*
 Damascen. & à propria incorporalitate non ex- *li. de ortho.*
 cessit: & totum incarnatum est, & totum est in cir- *fide 3. cap. 7.*
 cumscriptione. Minoratur corporaliter & cōtrahi- *in fine.*
 tur: & diuinè est incircumscriptione: non coexten-
 sa carne eius cum incircumscriptione diuinitate. In
 omnib. igitur qui super omnia erat, & in vtero
 sanctę genetricis existerat, sed in ipso actu incar-
 nationis.

QVARE IN SCRIPTURA SÆPIVS TRI-
 buatur incarnatio quę est opus Trinitatis. spiritui san-
 cto, & de ipso etiam conceptus & natus di-
 catur.

DISTINCT. IV.

A

CVM vero incarnatio verbi sicut in superiori-
 bus tractatum est, operatio verè sit patris & fi-
 lii & spiritus sancti, inuestigatione dignum nobis
 videtur, quare in scriptura spiritui sancto hoc o-
 pus sæpius tribuatur, & de ipso Christus conce-
 ptus & natus memoretur. Non enim ideo opera-
 tio incarnationis spiritui sancto sæpius tribuitur,
 quod eam ipse solus sine patre ac filio fecerit: sed
 quia spiritus sanctus est charitas & donum patris
 & filii: & ineffabili Dei charitate verbum caro fa-
 ctum est, & ineffabili Dei dono filius Dei sibi vni-
 uit formam serui. Non ergo frequens denomina- *1. cor. 1. b.*
 tio sp. S. ab illo opere patrem vel filium secludit: *ad Phil. 2. 6.*
 sed potius vno nominato tres intelliguntur, sicut
 fit sæpè in aliis operibus. Vnde Augustin. super hoc *Solutio.*
 mouens quæstionem, in hunc modum eandem *In ench. ca.*
 determinat in Ench. ita inquit. Cum illā crea- *18. ad mediet.*
 turam quam virgo cōcepit & peperit, quamuis ad *In rom. 3.*
 solam personam filii pertinentē, tota Trin. fecerit
 (neq; enim separabilia sunt opera Trinitatis) cur